

NNE

Nordisk Netværk for Edisjonsfilologer

[k t] [ä] [t] [æ] [ö] [ti]

Nyhetsbrev nr. 41, juni 2019

NNEs konference 2019 – Kildeudgivelse og tekstkritik i forskellige traditioner

Netværkets næste konference afholdes den 8.-10. november 2019 og finder sted på Schæffergården i Hellerup nord for København (Danmark).

Konferencen stiller denne gang skarpt på forskelle og konvergenser mellem forskellige tekstvidenskabelige fagområder og nationale traditioner. Vi kommer til at diskutere, hvori lighederne består i det videnskabelige udgivelsesarbejde af for eksempel norrøne håndskrifter fra middelalderen på den ene side og store trykte forfatterskaber fra 1800-tallet på den anden. På programmet er der traditionen tro bidrag fra både Finland, Norge, Sverige og Danmark. I år har vi også fået to bidrag fra Island med, og det er et ønske at kunne tiltrække flere islandske forskere til netværket. Med kategorien 'forskellige traditioner' udforsker vi desuden nyt grænseland, idet programmet inkluderer musikvidenskabelige udgivelser og koreografi-kritiske undersøgelser af dansekunst som tekst, se nedenfor.

Konferencen er nu åben for tilmeldinger. Sidste frist for tilmelding er: 1. september 2019.

Konferencens økonomi er endnu ikke på plads. Arrangørerne afventer svar fra en række fondsansøgninger, men det har vist sig i år at være vanskeligere end sædvanligt at skaffe midler til afholdelse af konferencer. Derfor er deltagergebyret sat højere, end vi plejer for NNE konference, da det skal dække den fulde udgift til lokaleleje, overnatning og forplejning.

Deltagergebyret er 4.000,- DKK

For deltagere, som ikke ønsker overnatning, er gebyret 2.700,- DKK

Vi gør naturligvis alt, hvad vi kan for at få nedsat dette beløb. Oplysninger herom vil blive givet på NNEs hjemmeside og Facebook-side.

Dem, som har mulighed for at betale det fulde gebyr, kan ved at tilmelde sig allerede nu være med til at sikre konferencens økonomi. Skulle konference (mod forventning) give overskud, kan en andel tilbagebetales.

Tilmelding sker ved kontakt til Klaus Nielsen på: teoklausn@cas.au.dk

Oplys fulde navn samt evt. arbejdssted. Oplys desuden om særlige ønsker i forhold til kost. Deltagergebyr indbetales på dansk bankkonto:

Registreringsnummer: 0400
Kontonummer: 4017945772
BIC: LOSADKKK
IBAN: DK7504004017945772

Spørgsmål kan sendes til arrangørerne:

Annette Lassen
annlass@hum.ku.dk

Krista Stinne Greve Rasmussen
gsp689@hum.ku.dk

Klaus Nielsen
teoklausn@cas.au.dk

Preliminært program

Fredag 8. november 2019

14.00-15.00 Registrering

15.00-15.15 Velkomst

15.15-16.15 Keynote speaker: **Odd Einar Haugen** (Universitetet i Bergen)
Om å ferdes på floden: Beskrivelse og forklaring i edisjonsfilologien

16.15-16.30 Pause

16.30-17.30 **Elizabeth Svarstad** (Norges Musikkhøgskole, Oslo) &
Margrethe S. Bue (Nasjonalbiblioteket, Oslo)
Koreografi: dansekunst som tekst

19.00- Middag

Lørdag 9. november 2019

9.00-10.30 Session 1: Målgrupper og kommentering
Eliel Kilpelä & Elisa Veit (Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsinki)
*Kommentering, kontekstualisering och re-kontekstualisering i två textkritiska
brevutgåvor*
Barbro W. Hemlin (Göteborg universitet)
Utgivningen av Esaias Tegnér's kyrkliga tal – både textkritik och kulturhistoria
Pieter Claes (Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsinki)
Siffror ljuger inte – Henry Parlands Skrifter och statistik
Respondent for session 1: Odd Einar Haugen

- 10.30-10.45 Pause
- 10.45-11.30 **Svanhildur Óskarsdóttir** (Árni Magnússon Institute for Icelandic Studies, Reykjavík)
Njals saga – én og mange
- 11.45-12.50 Frokost
- 12.50-15.00 Udflugt
- 15.15-16.15 Session 2: Varianter
Pórður Ingi Guðjónsson (Íslensk fornrit, Reykjavík)
Gisles saga – mellem Lachmann og nyfilologi
Åslaug Ommundsen (Universitetet i Bergen)
Den latinske legenden om sankt Hallvard: en firkløver av en legende
Respondent for session 2: TBA
- 16.15-16.45 Pause
- 16.45-17.30 **Axel Teich Geertinger** (Det Kongelige Bibliotek, København)
Musikalsk editionsfilologi – hvordan det?
- 17.30-18.15 **Esbjörn Nyström** (Göteborg universitet)
Editionen av operalibretton i disciplinernas korseld
- 19.30- Middag

Søndag 10. november 2019

- 9.30-10.40 Session 3: Editionsmodeller
Brian Møller Jensen (Stockholms universitet)
En modificeret diplomatarisk udgave af et middelalderligt lektionarium til officiet. Hvorfor, hvordan og nogle overraskelser
Katarina Pihlflyckt (Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsinki)
Finland i 19de seklet – att kombinera ord och bild i ett nationalverk
Respondent for session 3: TBA
- 10.40-11.00 Pause
- 11.00-11.45 **Ingela Hedström & Sara Risberg** (Riksarkivet, Stockholm)
Svenskt Diplomatarium – 190 år av källutgivning
- 11.45-12.15 Slutdiskussion
- 12.15- Frokost

Nytt från bokselskap.no: Undset-prosjekt

2020 faller Sigrid Undsets forfatterskap i det fri, og samme år er det hundre år siden romanen *Kransen* ble utgitt første gang. I den anledning vil Det norske språk- og litteraturselskap utgi en tekstkritisk og digital utgave av Sigrid Undsets trilogi *Kristin Lavransdatter*. Første bind, *Kransen*, vil bli publisert høsten 2020 hos bokselskap.no.

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Nytt från Det Danske Sprog- og Litteraturselskab: Holberg · Ludvig Holbergs hovedværker 1–22

Det store dansk-norske projekt *Ludvig Holbergs Skrifter* blev afsluttet i sommeren 2015. Projektet var et samarbejde mellem Universitetet i Bergen og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, og projektets hovedresultat var den digitale udgave, som blev offentliggjort på adresserne holbergsskrifter.dk / holbergsskrifter.no.

I forlængelse af dette samarbejdsprojekt har Det Danske Sprog- og Litteraturselskab i perioden fra 2015-2018 – med støtte fra Augustinus Fonden og A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal – udgivet *Holberg · Ludvig Holbergs hovedværker 1-22*, et bredt udvalg af Holbergs dansksprogede tekster i ortografisk moderniseret form samt en nyoversættelse af to centrale latinsksprogede værker, Epigrammerne (ved Peter Zeeberg) og Levnedsbrevene (ved Ole Thomsen).

De 22 bind er udgivet i samarbejde med Aarhus Universitetsforlag og er udkommet med ét bind om måneden fra november 2016 til september 2018, i februar 2019 suppleret med en særudgave med udvalgte tekster i ét bind, *Holberg · Et udvalg*.

Formålet med udgaven har været – som et supplement til den tekstkritiske udgave – at fremstille nænsomt moderniserede versioner af udvalgte tekster. For selv om webudgaven *Ludvig Holbergs Skrifter* i vidt omfang tilbyder sproglig hjælp, er der ingen tvivl om at originalteksternes skriftbillede udgør en alvorlig barriere for nutidens læsere.

Redaktionen har til formålet udformet et sæt detaljerede retningslinjer for en bearbejdning af Holbergs dansk, hvor grundprincippet er at ortografi, interpunktion og afsnitsinddeling normaliseres, men ordvalg og syntaks lades urørt. De udvalgte tekster der er blevet bearbejdet, er: komedierne, de moralfilosofiske essays, *Peder Paars*, Skæmtedigtene, Natur- og Folkeretten samt dele af Danmarkshistorien.

De normaliserede tekster er sammen med oversættelser af *Niels Klim* og Epigrammerne samt Levnedsbrevene blevet publiceret i to former, dels som del af webudgaven, *Ludvig Holbergs Skrifter*, hvor de både kan læses for sig og parallelt med originalteksterne, dels i bogform. I webudgaven har de bearbejdede tekster samme adgang til punktcommentarer som originalteksterne. I bogudgaven er hvert bind udstyret med en gloseliste og diverse appendikser med realoplysninger.

Med *Holberg · Ludvig Holbergs hovedværker 1-22* får man et grundigt indblik i Holbergs omfattende og mangefacetterede forfatterskab – formidlet i en form der kommer nutidens læsere i møde: en på én gang læselig og filologisk pålidelig Holberg.

Holberg · Ludvig Holbergs hovedværker

Bind 1-7: Komedier 1-7 (november 2016-maj 2017)

Bind 8-10: Danmarks Riges Historie 1-3 (juni-august 2017)

Bind 11-15: Epistler 1-5 (september 2017-januar 2018)

Bind 16: Niels Klim (februar 2018)

Bind 17: Moralske tanker (marts 2018)

Bind 18: Peder Paars (april 2018)

Bind 19: Natur- og folkeretten (maj 2018)

Bind 20: Skæmtedigte (juni 2018)

Bind 21: Epigrammer (juli 2018)
Bind 22: Levnedsbreve (september 2018)
Holberg · Et udvalg (februar 2019)

Bøgerne kan købes via forlagets hjemmeside (<https://unipress.dk/bogserier/holberg-ludvig-holbergs-hovedværker-1-22/>)

Laurids Kristian Fahl

Nytt från Svenska Vitterhetssamfundet: Drottning Kristinas självbiografi

I slutet av sommaren eller i början av hösten utkommer Drottning Kristinas självbiografi, *L'histoire de La Reine Christine*, med Eva Hættner Aurelius som utgivare. Texten är på franska, medan inledning och kommentar är på engelska.

Den 11 juni år 1681 började drottning Kristina skriva sin självbiografi; det vet vi därför att drottningen på det egenhändiga manuskriptet till självbiografins första kapitel skrivit "Rome 11 Juin 1681". Denna självbiografi fullbordades aldrig. Vad vi idag har är sju olika manuskript i Riksarkivets Azzolinosamling, varav ett alltså är Kristinas egenhändiga; de övriga är sekreterares renskrifter. Dessa sju manuskript, samtliga på franska, har delvis olika innehåll, men inget av dem innehåller samtliga nio kapitel i självbiografien. Till dessa sju manuskript ska så läggas den utgåva av självbiografien som Johan Arckenholtz gav ut 1759 i tredje delen av *Mémoires concernant Christine*. Denna utgåva innehåller de nio kapitlen, och Arckenholtz' utgåva har varit den som översatts och spridits. Den tryckförlaga han hade är numera förkommen.

Av dessa sju manuskript är två särskilt intressanta, och det är dem som Vitterhetssamfundet nu ger ut. Det ena är drottningens egenhändiga manuskript, som har sitt intresse därför att det visar drottningens ursprungliga formuleringar, som hennes sekreterare senare har rättat, både vad gäller språk och innehåll. Det andra manuskriptet är manuskript 7, som är det mest innehållsrika av de sju – det innehåller kapitlen 1, 2, 3, 4, 6, 7 och 8 enligt Arckenholtz' numrering. Utgåvan av detta manuskript har legat till grund för den översättning av Kristinas självbiografi som Svenska Akademien år 2006 gav ut i volymen *Brev och skrifter*.

Petra Söderlund

Nytt från Svenska litteratursällskapet i Finland

Henry Parlands Skrifter

I den textkritiska utgåvan Henry Parlands Skrifter har hittills två delar utkommit: Henry Parland, *Dikter* (utg. Per Stam) 2018 och *Prosa* (utg. Elisa Veit) 2019, båda i tryck och digitalt. Dessutom har en digital nyutgåva av romanen *Sönder* (utg. Per Stam 2005) med utökat manuskriptmaterial publicerats på utgåvans webbplats parland.sls.fi.

Under 2019 utkommer ytterligare två delar. *Kritik* (utg. Per Stam) innehåller samtliga artiklar som Henry Parland skrev för finländsk och litauisk press 1929–1930. Artiklar på tyska återges även i svensk översättning. Den digitala utgåvan *Korrespondens* (utg. Elisa Veit)

omfattar alla bevarade brev till och från Henry Parland, på originalspråk och i svensk översättning; den tryckta utgåvan *Brev* innehåller Henry Parlands brev, på svenska och i svensk översättning.

Zacharias Topelius Skrifter

Under 2019 utkommer två delutgåvor: det historiskt-geografiska bildverket *Finland i 19de seklet* lanserades i mars, och i september, på bokmässan i Göteborg, lanseras lyrikutgåvorna *Nya blad* och *Ljung* samt *Övrig lyrik*.

Det illustrerade praktverket *Finland i 19de seklet* (ZTS XIV) utgavs 1893 på initiativ av Leo Mechelin. Verket ingick i Mechelins politiska program för att motivera Finlands särställning i det ryska riket, och 28 sakkunniga bidrog med texter. Topelius intog en central ställning vid planeringen och han skrev också förordet och de inledande kapitlen. Här sammanfattar han den bild av landet och folket som kom att präglade generationer framåt. Den digitala utgåvan består av Topelius bidrag och därtill hörande illustrationer, verket i sin helhet finns tillgängligt som faksimil. Utgivare är Katarina Pihlflyckt och till inledningen har även Rainer Knapas och Elisabeth Stubb bidragit.

Sebastian Köhler

Nyhetsbrevet redigeres av Petra Söderlund: petra.soderlund@littvet.uu.se

Neste nyhetsbrev kommer november 2019.